

TOMANOVÁ EMÍLIE

* 23. 1. 1933, Praha

+ 16. 3. 1994, Praha

Studovala na Státní grafické škole u prof. Baláže a Dillingera, od roku 1951 na Akademii výtvarných umění v Praze u prof. V. Pukla, v jehož speciálce r. 1956 absolvovala. Její umělecká aktivita byla zaměřena na volnou grafiku většího formátu, věnovala se však i drobné a příležitostné grafice. Z grafických postupů si oblíbila lept, suchou jehlu a další kombinované hlubotiskové techniky, řadu listů menšího formátu vytvořila i v litografii. Tvorba Emilie Tomanové byla úzce spjata s jejím životem a vnitřním vývojem; začíná hravou a harmonickou polohou snů, pohádek a symbolů, přechází přes imaginativní a poetické ztvárnění krajiny k dramatu a končí soustředěným přemítáním o víře, životě a smrti. Již od vstupu Tomanové na grafickou scénu bylo zřejmé, že se objevila mimořádná umělecká osobnost, která především díky své poctivosti a citlivosti velice brzy našla místo v kontextu naší moderní grafiky. V dílech z let 1963-66, která měla základ v prostém inspiračním zdroji, jímž jí tehdy bylo posláním ženy a matky, posunula svoji tvorbu do sféry dětského světa a vidění. Roku 1970 ji nakrátko okouznil svět geometrie, ale pak rozvinula své poetické vidění ve velkých barevných leptech. V letech 1978-81 vzniká soubor dvanácti barevných hlubotisků na motivy Erbenovy Kytice, které se staly významným předělem v její tvorbě. V těchto listech dominuje dramatický akcent krajinomalby spolu s baladickou nadsázkou. V osmdesátých letech vytvořila Tomanová vedle samostatných listů i několik cyklů - Rusalka (1982), Snáře (1981), Vzpomínky (1982) a Domov (1984-85). Rekapitulací a dovršením uplynulého období jsou práce z let 1988-91, charakterizované listy Sindibádův ostrov, Zahrada Eden, Babylonská věž, Maják a další. Počátkům devadesátých let dominuje deset velkých grafik z cyklu Rozjímání na motivy Starého a Nového zákona, jímž tvorba Emilie Tomanové vrcholí a které byly po zásluze s velkým ohlasem přijaty na podzimním pařížském Salonu 1992. Tam dostala také nabídku, aby se na příštím Salonu představila samostatným souborem. Exlibris a ostatní drobné a příležitostné grafice věnovala Tomanová stejnou pozornost jako velkým grafickým listům i když šlo o tvorbu spíše příležitostnou než soustavnou. Objevují se na nich měsíční znamení, různé symboly, motivy zvířat, pohádkové náměty, krajiny i pražské veduty. V příležitostné grafice zaujímají významné místo novoročenky, které mají charakter volného listu, většinou leptu. Knižních značek vytvořila Tomanová zhruba dvacet. Získala několik cen v soutěžích uspořádaných v ČSR, ve Vichy ve Francii obdržela v roce 1966 prestižní cenu Noir et blanche a byla jí udělena medaile za šíření naší výtvarné kultury v zahraničí. Byla členkou SČVU a od roku 1965 sdružení Hollar.

www.ceskeumeni.com

AD GALERIE- Uhelný trh 11/416, Praha; GALERIE BARBARA- Střelecká 838/29, Hradec Králové;
GALERIE DUDYCHA- Nádražní 1153, Litomyšl